

І гужому наукайтесь,
І свого не чурайтесь...

Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНЧ: HEnderson 5-8740
New York's Telephone:
BARclay 7-4125

РІК LXVIII. Ч. 105. ДЖЕРСІ СІТІ І НЬО ЙОРК, СЕРЕДА, 7-го ЧЕРВНЯ 1961 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, JUNE 7, 1961 No. 105. VOL. LXVIII.

КОМУНІСТИ — ЦЕ АГЕНТИ МОСКВИ, — ВИРІШИВ НАЙВИЩИЙ СУД ЗДА

ЧЛЕНИ КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІИ МУСЯТЬ РЕ-
ЕСТРУВАТИСЯ В ДЕПАРТАМЕНТІ СПРАВЕДЛИ-
ВОСТІ; ПРИНАЛЕЖНІСТЬ ДО КОМУНІСТИЧНОЇ
ОРГАНІЗАЦІЇ УВАЖАЄТЬСЯ ЗА ДЕРЖАВНИЙ
ЗЛОЧИН

Вашингтон. — Найвищий Суд ЗДА 5-го червня вирішив, що члени Комуністичної партії є агентами чужої держави СРСР і як такі вони мусять реєструватися. Того самого дня Найвищий Суд ЗДА вирішив, що свідомо приналежність до комуністичної організації треба вважати за злочин проти ЗДА і за неї карати. Ці рішення Найвищого Суду дадуть урядові сильну зброю в боротьбі проти Комуністичної партії та тих організацій, які належать до так званого комуністичного фронту. Найвищий Суд визнає за згідний із конституцією той пункт закону про внутрішню безпеку з 1950-го року, який вимагає, щоб організації із так званої комуністичної партії реєструвалися в департаменті справедливості. Цей пункт Найвищого Суду вирішив більшістю 5-ох до 4-ох голосів. Така сама більшість була і при вирішенні другої справи, а саме, чи є згідний із конституцією той пункт закону Смита з 1940-го року, який вимагає, щоб члени приналежності до Комуністичної партії, до цієї організації в своїй програмі має на увазі змінити теперішню форму уряду в цій країні. Представник Крайового Комітету Комуністичної партії назвав ці рішення Найвищого Суду ЗДА «лицемірним ударом в демократію і конституцію». І заявив, що партія буде продовжувати здійснювати свою програму. Вирішені 5 червня справи були в Найвищому Суді від 11-ох років, бо комуністи постійно апелювали проти заходів пунтів обидвох законів. За ці рішення Найвищого Суду були: Поттер, Стюарт, Фелікс Франкфуртер, Діан Маршалл Гарлен, Том С. Кларк і Чарльз Е. Віт-такер. Проти були такі 4 судді Найвищого Суду: головний суддя Ерл Воррен, Г'юго Л. Блек, Вільям О. Дуглес і Вільям Дж. Бреннен. Вони були проти цих рішень тому, бо вважали, що вони порушували конституцію.

Генерал Діаз вбитий під час зустрічі з поліцією

Сюадат Тріхільйо. — 5-го червня повідомляють зі столиці Домініканської Республіки, що там під час того, як поліція старалася заарештувати керівника змовників, що вбили генераліссимуса Рафаеля Трухільйо, прийшло до виміни стріляв і вбито генерала Хуана Томаса Діаза та Антонію де ла Мазу, який їхав із генералом. Це сталося в столиці на вулиці о год. 9:30 увечері 4-го червня. Кораблі американської флотії в Караїбському морі патрулюють води довкола Домініканської Республіки, щоб охороняти життя 5,200 американських громадян, які живуть в цій країні. Немає плану евакуації цих громадян, ані не переда-

Обмірковують реорганізацію НАТО, з французом, як головним командантом

Париж. — Одним із наслідків минулотижневої конференції президента Кеннеді з президентом Шарлем де Голем може стати реорганізація блоку Північно-Атлантичного пакту (НАТО), із значним військовим і політичним його скріпленням. Американські керівні чинники розглядають можливість збільшення збройної сили НАТО переданням до його розпорядження так званих стратегічних бомбардувальників, далекосяжних керування ракет та атомово-підводних човнів із ракетами типу «Поляріс». Водночас планується створення при головній квартирі НАТО політичного тіла, очолюваного американцем, який займатиме би у відношенні до генерального секретаря НАТО (що ним є тепер голландець д-р Дірк Стіккер) таку позицію, як і конституційних країн президент займає у відношенні до прем'єра. Ото ж американцями.

Уряд планує зменшити військові резерви на 8 дивізій

Вашингтон. — З урядових кіл повідомляють, що планується зменшити на 8 дивізій резерви армії і Крайової Гвардії. Тепер цих резерв є 37 дивізій: 27 дивізій резерв Крайової Гвардії і 10 дивізій резерв армії. Сподівається, що Конгрес кілька разів відкидає пропозицію уряду натрапити на спротив в Конгресі. Резерва Гвардії має стан де-що вищий від 400,000 старшин і стрільців. Кеннеді про-

Перших добровольців Корпусу Миру виберуть в половині червня

Вашингтон. — Представник Корпусу Миру заявив, що перших добровольців до цього корпусу повідомлять про прийняття вже в половині червня. Їх виберуть із тих 3,540 добровольців, які в дні 27-го травня переходили контрольні тести. В понеділок 5-го червня мають відбуватися тести студентів коледжів, які потрібні як вчителі англійської мови в тих африкан-

Пірсон закликає американців краще розуміти Канаду

Востон, Масс. — Голова Канадської Ліберальної партії Лестер Б. Пірсон, промовляючи на закінченні шкільного року в Востонському університеті, заявив, що американці повинні краще розуміти свого північного сусіда Канаду. На думку Пірсона, коли обидві країни будуть себе добре розуміти, то це вийде в добро їм. Канадійці мають право мати іншу думку в справі інтервенції ЗДА на Кубі, але одночасно в Канаді добре розуміють, що небезпека, яка йде з Моск-

На Конгресі Волі в Уругваї ухвалено резолюцію проти Кастрового імперіалізму

Монтевідео, Уругвай. — На 4-денному Конгресі Волі і Демократії, який закінчився 4-го червня, ухвалено резолюцію, в якій закликається до об'єднаної акції проти «Кастрового комуністичного імперіалізму». В цьому Конгресі брали участь представники 15-ох латинських американських держав. Там вирішили створити Союз Волі, головна квартира якого була б в Монтевідео, а відділи в інших столицях латинських американських держав. Цей Союз Волі має координувати протикомуністичну акцію всіх тих інститутів і партій, які ведуть спільний фронт проти «підприємливого комуністичного зловмисника з талітарних режимів». В окремій резолюції говориться про те, що треба поліпшити життя умови в Західній Півкулі. Союз Волі, головна квартира якого була б в Монтевідео, а

500 тракторів чекати на вимину кубінських полонених

Дітройт. — Комітет Тракторів за волю повідомив кубинського прем'єра Кастро, що він готовий дати Кубі 500 тракторів в заміну за 1,214 полонених кубинських націоналістів під час висаду на той острів. Комітет заявив, Кастро, що хотів би дістати відповідь Кастро до середи 7-го червня. Комітет дістав 25,000 листів із похвальною, яких досі не відіслав, бо чекає на рішення кубинського диктатора. Згідно з планом

У ПОСІДІХ НА ЗУСТРІЧ. Президент Джон Ф. Кеннеді вже має уявлення, що він «любить» кілька хвилин спізнатися на визначені зустрічі, але не так було в Лондоні. На фото видно, як він поспішає на зустріч з англійським прем'єром Мекмилленом в Домі Адміраліції, на яку він прийшов 10 хв. заздалегідь.

Хрущов повернувся до Москви похмурий і мовчазний

Москва. — Нікіта Хрущов просто з Відня повернувся похмурим. «Любові» до Москви та всупереч дотеперішньому своєму звичаю у подібних випадках — не виступив ніякої публічної промови. На летищі очікували його члени уряду та партійної Президії, а також деякі закордонні дипломати, між ними американський шарже д'аффер Едвард Фіре, якому Хрущов мовчки стиснув руку. Між привітними совєтськими «до-стойниками» був також Фрол Козлов, який уперше публічно після довгого лікування з своєї серцевої атаки. Хрущов залишився на летищі, бо в пів години пізніше прилетів туди з візитою до

Англія пригтовляється до приступлення до Спільного господарського ринку

Лондон. — Відвідини президента Кеннеді в Лондоні мали на увазі поінформувати англійського прем'єра Мекмиллена не тільки про хід і вислід його розмов з Хрущовим, але також про становище французького президента де Голля до справи приступлення Англії до Європейської Економічної Спільноти, популярно званої Спільним Господарським Ринком. До тієї економічної організації належить шість західно-європейських континентальних держав, які введуть заведуть повну уніфікацію митних тарифів названої та скасування митних бар'єрів внутрішнього блоку. Англія очолює семичленний господарський союз західно-європейських країн, які не належать до Спільного Господарського Ринку, але острах перед митною війною між ними двома блоками та виключенням Англії з європейського континентального ринку збу-

Наближується кінець першої стадії процесу Айхмана

Єрусалим. — У процесі проти ошарашеного у винищених 6-ох мільйонів жидів Адольфа Айхмана в найближчому п'ятиденному масовому переслуховуванні свідків, покликаних прокуратурою на доказання вини підсудного. Тоді, за ізраїльською судовою процедурою, предсідник трибуналу має запитати підсудного, чи він хоче заявити до складення свідків знізань. Оборонця Айхмана д-р Роберт Сервантес твердить, що Айхман від самого початку заявив бажання зізнатися. Якщо його покличуть б в характері свідка для себе самого, то його піддали б перекресним запиту прокуратури і оборонця, в протинному випадку йому вільно буде зізнатися і його не будуть переслуховувати. З уваги на особисту безпеку Айхмана, наведеного на атаку з боку глядачів, він зізнаватимеся з своїм кліткою, що її стіни зроблені з непробиваль-

КЕННЕДІ І МЕКМІЛЛЕН СТВЕРДИЛИ ЗНОВУ ОДНОСТАЙНИЙ ФРОНТ

ПРЕЗИДЕНТ ЗАКІНЧИВ СВОЮ ПОДОРОЖ ПО
ЄВРОПІ І ВЕРНУВСЯ ДО АМЕРИКИ

Лондон. Одноденне перебування през. Кеннеді в Лондоні було виконане 3-годинною нарадою з прем'єром Геролдом Мекмилленом в Домі адміраліції, обідом із прем'єром, християнами дітими сестри пані Кеннеді та вечерею в Бюкінгемському палаці під головуванням королеви Єлизавети II. Ці короткі відвідини през. Кеннеді і його дружини в Англії американські коментатори вважають за найбільший успіх з цілої його подорожі по Європі. Короткий офіційний комунікат стверджує, що розмова між президентом Кеннеді і прем'єром Мекмилленом, яка — до речі — простягалася на 50 хвилин поза передбачений термін — «охоплювала більші проблеми, однаково економічні як політичні, та виявила знову тісну згоду обох урядів в змаганні до спільної цілі». У тому короткому офіційному англо-американському комунікаті згадується справи економічної співпраці й експансії «в загальних інтересах однаково розвинених, як недоврозвинених країн». Ляосу, атомової конференції, міжнародного зброзбріння та Німеччини.

Хоча за пресовими звідомленнями Мекмиллен ніби різнився з Президентом у поглядях на тактику щодо Берліну, проте в комунікаті стверджено, «повну згоду щодо конкретних збереження прав і зобов'язань альянських урядів в Берліні». На вечері в королівському палаці було 50 осіб. Після вечері не було вже — у відвізненні від попередніх прецедентів в Парижі й Відні — прийняття для широкого кола запрошених гостей. Газети підкреслюють факт, що це була перша вечерея американського президента в англійському монарху від часу, коли в Бюкінгемському палаці гостем був Вудро Вільсон 27 грудня 1918 року. Під час коли Президент інформував англійського прем'єра про вислід своїх зустрічей з французьким президентом де Голем і Хрущовим, у Парижі державний секретар Дін Ракс, у товаристві Чарльза Болені і американського амбасадора Джеймса Гейвіна, склав подібний звіт перед президентом де Голем, французьким міністром закордонних справ Кув де Мурвілем та Радом НАТО. Державний секретар дав при тому широкий переклад сучасної міжнародної ситуації і американської політики. У зв'язку з нарадами, що їх Президент і його найближчі дорадники переїздили в Європі, передбачують деякі зміни американської політики і, як на доказ на це, вказують на викликання до Вашингтону постійного амбасадора ЗДА при НАТО колишнього секретаря летиств Томаса Філлеттера. У тому самому часі буде у Вашингтоні новий генеральний секретар НАТО, д-р Дірк Стіккер, що прибує з першою офіційною візитою до американських властей. В минулий понеділок у Бонні інформував канцлера Конрада Аденауера про хід і вислід наради Президента з Хрущовим шеф відділу європейських справ в державному департаменті, асистент секретаря Фойл Колер, який прибув до канцлерського палацу з амбасадором ЗДА Волтером Довлігом.

На Женевських конференціях не видно ніякого впливу Віденської зустрічі

Женева. — На обох Женевських конференціях — про Ляосу і атомові досліді — не видно ще ніякого позитивного наслідку зустрічі президента Кеннеді і Хрущова. На конференції про Ляосу совєтський віце-міністр закордонних справ Георгій Пушкін виступив в минулий понеділок промовою з дуже обережним підходом до нібито «корисного впливу на світові справи» від Віденської зустрічі. Але у відношенні до конкретної справи Ляосу, Пушкін не змінив давнішого совєтського становища, що треба говорити про те, як створити Ляосу незалежну нейтральну країну, а не про військове перемир'я. Американська делегація стоїть далі на становищі, що перемир'я є необхідною передумовою політичних дебат та що Міжнародна контрольна Комісія в Ляосі мусять мати практичну змогу діяти, а не фіктивно, контролювати тамошні відносини. Знову ж на конференції в справі припинення атомових дослідів взагалі не згадувалося на понеділковому засіданні Віденської конференції, наче б її не було, а наради про атомові досліді не вийшли з свого сірого кула.

Голова еспанської держави гостро критикував Захід, зокрема ЗДА

Мадрид. — Голова еспанської держави генерал Франсіско Франко в одногодинній промові з нагоди відкриття сесії 588-членного псевдо-парламенту, зложеного з членів, насправді призначених режимом, гостро критикував «демократію, лібералізм і демократію», як три — на його думку — найбільші гріхи нинішнього західного світу. Сучасну західну демократію Франко назвав «партизанською політикою», який він про-

У СВІТІ

● У Парижі відбувся в минулу середу 31 травня ч. р. на летищі летунський показ, що на новому малі виступати також союзна американський летунський авіаційний командир Гагарін і американський летунський командир Шелл. Але урядові французької й американської чинники звернули увагу аражерам тієї імпресії, що прийняття обох летунів може відвернути увагу французьких мас від зустрічі президентів Кеннеді і де Голля та скерувати її виключно на сторону авіації. Тому запрошення до них відслідкували.

● Під час летунського показу в Парижі стався в минулу суботу катастрофа американського супер-бомбардувальника, який 9 днів раніше побив світовий рекорд швидкості, протривавши 1,302 милі впродовж однієї години, запалився і розлетівся на шматочки під час летиств. Ле Бурже, під час виконув

● Висхід летунських продукцій. Він улав за 600 ярдів від одиного летуна. Знизили три високошвидкісні американські військові летуни. Тільки тому, що три члени залогі того літака, які прилетіли ним з Америки, виступали в тому самому часі на телевізії, згинули не вони, а їхні супутники. Той літак «Б-58 Гастлер» мав за собою сім міжнародних рекордів швидкості.

● Під час візиту през. Кеннеді в Парижі виявилася в газеті «Ліберте» карикатура, яка показувала літця, в якому було видно тільки довші ніс президента Шарля де Голля, а над його головою в овалі всімбіне обличчя пані Жаклін Кеннеді; дружина де Голля, в нічому члени переліж на «Кляка» «Чарльз» і «Пані Кеннеді» так сподобалися карикатури, що її автор, артист Ескаро, подарував їй оригінал.

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year \$12.00; six months \$6.25; three months \$3.25—Jersey City and Foreign Rates: One year \$14.00; six months \$7.50; three months \$4.00. For U.N.A. members monthly 65¢. Передплата: На рік — \$12.00; на пів року \$6.25; на три місяці \$3.25. — В Джерсі Сіті і закордоном: — На рік \$14.00; на пів року \$7.50; на три місяці \$4.00. — Для членів У.Н.А. членів — 65 центів місячно. — За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потрібні виправляти і скорочувати надіслані матеріали. Незаповнені матеріали повертаються тільки тоді, коли автор собі не назавжди застерігає дозвіл на задресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N.J.

Безплідна зустріч

Вислід зустрічі президента Кеннеді з Хрущовим, що відбулася минулої суботи й неділі у Відні, тільки підтвердив передбачення, що та зустріч не принесе Америці і всьому світові ніякої практичної користі, а тому була зайвою витратою часу й енергії. Досить прочитати короткий, сухий і безбарвний офіційний комюніке та ще подивитися на похмурі обличчя Кеннеді і Хрущова на світліні, зроблений безпосередньо після закінчення їх розмов, щоб зрозуміти, що всі слова про "корисні розмови", про "уможливлення дальших контактів", про "добрий початок для дальших нападів", т. д., що всі ці слова — тільки дипломатична політура, що має прикрити філіско конференції.

За найбільшій "плюс" тієї конференції західна преса вважає те, що вона не скінчилася скандалом, як минулої Паризька зустріч "на вершині", і не принесла фальшивих надій та розчарувань, як попередній такий з'їзд у Женеві в 1955-му році. Дехто бачить дрібку успіху в тому, що Хрущов "потвердив" принципу принципів щодо незалежності і нейтральності Ляосу з урахунок, що його вибрати собі ласці; але ж той "принцип" не перешкоджає до цього часу більшовикам продовжувати партизанську війну в тій країні і саботувати Женевську конференцію. Було б чудом, якби пішла Віденська конференція більшовики змінили свою поведінку в Женеві й Ляосі. Правильніше буде, мабуть, не сподіватися ніяких чудес, а бути приготуванним на продовження Москвою дотеперішньої тактики; вдавати назверх, що вона "за мир і співіснування", ба навіть, що Віденська конференція "промотала шлях до дальших контактів", і подочас саботувати ділову міжнародну співпрацю і насильними актами поширювати свої впливи у світі.

Головною ціллю подорожі президента Кеннеді до Відні було переконати Хрущова, щоб він не перерахувався у своєму сподіванні на пасивність Заходу, якщо б захотів поставити його перед доконаним фактом підпорядкування Західного Берліну східнонімецькій комуністичній владі. Кеннеді також бачити переконував Хрущова, що Захід не може прийняти його, Хрущова, теорії, розгорнутої в промові з 6-го січня ц. р., в якій московський диктатор виправдував намагання Фідела Кастра експлуатувати кубинську революцію до інших латинських країн та більшовицьку підтримку для Кастра, лаяючись комуністичні покійного Люмюба і його наслідника Гізенті в Конго, бо це, мовляв, "справедливі визвольні війни". Треба вичекати на докази, чи президент Кеннеді адалося переконати Хрущова, що такі "справедливі" підняти й агресивні дії можуть також привести до вибуху великої війни і що тому треба їх закінчити. Найкращим аргументом для Хрущова були лишати не слова, а дії: рішучі виступи проти всяких провокацій, розкошування самі на американську пасивність і наставлення на створення доконаних фактів у щораз інших країнах світу.

Всє ж треба привітати президента Кеннеді з поворотом із його першої подорожі до Європи і прислатися до того західного хору, який одностайно стверджує, що президент Кеннеді гідно репрезентував З'єдинені Держави в Парижі, Відні та Лондоні і здобув персональну перемогу, зробивши як своїми діловими нарадами в чотирьох стінах кабінетів, так і своїми публічними виступами першорядне враження. Якщо відвідати Кеннеді в Парижі й Лондоні причаються до затіснення взаємні між трьома західними великодержавами, то хоч подорож до Відні і була зайвою — загальний баланс першої появи Президента поза Америкою буде позитивний.

"Нагла смерть" в Совегах

Поряд з якимись ближче невизначеними щодо розміру й обставин велетенськими катастрофами в совєтській авіаційній і ракетній ділянках, у Совєтському Союзі відбувається ціла серія "наглих смертей", що їх жертвами стають — напевно крім соток радювих авіаторів і технологів — видатні державні, військові та наукові керівники цих ділянок.

Після тасмичної "наглої смерті" трьох совєтських генералів під час виконання службових обов'язків у жовтні минулого року і ще більш тасмичного загибуні чотирьох генералів і одного полковника 17-го травня ц. р., все одного дня "у висліді авіаційної катастрофи" і під час виконання службових обов'язків, — протягом наступних двох тижнів загинули ще два керівні діячі совєтської авіації й усієї ракетно-сателітної ділянки з рангою генералів.

26-го травня ц. р. "нагло помер" у невідомому місці й обставинах заступник голови Державного комітету Ради міністрів СРСР у справах авіаційної техніки, генерал-майор технічної служби Макар Михайлович Лукін, один із найвидатніших спеціалістів авіаційної промисловості, як це було подано в жалобному повідомленні у "Правді" 27 травня ц. р. Народжений 1905-го року в Новокавказьку, він був членом компартії з 1928-го року і, після закінчення авіаційного інституту в 1935-му році, працював на відповідальних керівних становищах в різних галузях авіаційної індустрії, м. ін., також як заступник міністра авіаційної індустрії і керівник різних важливих відділів Держплану СРСР і Ради міністрів СРСР.

Не цілий тиждень пізніше, вночі з 1 на 2 червня ц. р., "помер нагло" дійсний "бос" усієї технологічної ділянки, що має своїм призначенням передусім продукцію ракет і сателітів, теж генерал — літенант інженерно технічної служби, Михайл Васильович Хрунчів. Смерть його тим більше несподівана й сенсаційна, що помер він в силі віку, мавши всього 60 літ, і до того не цілий два місяці після того, як у зв'язку з переорганізацією всієї совєтської науки, зокрема технологічної, його призначено 8-го квітня ц. р. рішенням ЦК КПРС і Ради міністрів СРСР заступником голови Ради міністрів СРСР та головою "Державного комітету Ради міністрів СРСР для координації науково-дослідної праці". Народжений 1901-го р. в Донбасі, М. Хрунчів став членом компартії вже в 1921 р., а з 1938 р. займав ряд керівних становищ в оборонній індустрії, особливо ж в авіаційній ділянці під час другої світової війни, добившись навіть посту міністра авіаційної індустрії. Квітневе призначення поставило його на одному з найвищих шаблів у совєтській ієрархії. Щоб не збільшувати фатального враження від довгої черги "наглих смертей" керівних діячів в авіаційній і ракетній ділянках, совєтський уряд разом із повідомленням про "наглу смерть" Хрунчіву показався опублікувати лікарську експертну причину його смерті, в якій стверджується, що він помер нібито внаслідок нападу стенокардії і хворів важко на артеросклерозу ще в 1960-му році. Ствердження цілком неймовірні, коли взяти до уваги його призначення в дні 8-го квітня ц. р. на такі високі становища, як заступник голови Ради міністрів СРСР і як керівник усієї науково-дослідної праці в СРСР, — становища, що вимагають не тільки знання і довідку, але й фізичного здоров'я.

"Нагла смерть" Лукіна і Хрунчіву доводиться, що в совєтській ракетній і сателітній ділянках відбуваються, крім страхотливих нещастів і катастроф, ще й якісь внутрішні потрясіння, сполучені, мабуть, з ґрунтовними чистками та ліквідаціями.

Мр. Осип Губчак

ВІДРОДЖЕННЯ КОНСЕРВАТИЗМУ СЕРЕД АМЕРИКАНСЬКОГО СТУДЕНТСТВА

Студентська молодь відіграла і відіграє значну роль в політичному житті багатьох країн, як про це свідчать нещодавні події в Кореї, Японії й Туреччині — тож не дивно, що до її настроїв і поглядів уважно приглядаються політично думуючі громадяни. Не іннакше й тут, в З'єдинених Державах. І тут у важній спостережчій житті студентської молоді заважають цікаве явище, а саме — досить різкий зворот до консерватизму.

Як відомо, від часів Рузвельта і його "Ню дільту" професорський склад в університетах дуже політизувався і професори, різної масті соціалісти, ліберали, "пінкі" — рожеві, а то й комуністичні — навчали про неминучий занепад капіталізму і приватної власності. Продукт цього виховання — це ті політичні діячі, що — як от хіба відомий Гесс — впливали на політику поліні "коєкзистенції", що у висліді дало більшовикам частину Європи, а в Азії Китай, твердячи, що китайські комуністи не є жадними комуністами, що вони лише аграрні реформісти. Такого роду політики ще й тепер відіграють лиху роль в американському політичному житті. Професорський склад американських університетів все ще залишається ліберальним, — за винятком хіба університету в Ілліной, де професори дещо консервативніші. Зате серед студентства відбувається свого роду бунт проти тих лібералів. Студентська організація в Ілліной і Вісконсіні ще опанована лівими елементами, і виступи консервативних студентів на зборах зустрічали вигуками та насмішками. Також студентські авантюри в Каліфорнії були зааркановані комуністами. Але серед більшості студентства найпопулярнішою книжкою з тепер твір провідника американського консерватизму сенатора з Арізони Голдвотера п. н. "Сумління консерватиста".

Соціалізм і всяке "лівацтво" перестав бути модним, і молодь дуже критично ставиться до американської політичної атмосфери. Вона зовсім не вірить, що кінець приватного підприємства неминучий, як то вчить комунізм, і комуністичні професори зловбно називає "крек-потс'ями", тобто "розбитими горщиками". Ця молодь застанається над справою податків, що руйнують малі підприємства, і бивають приватні ініціативи, і підозріває, що може намірне оподаткування робитися "за планом". Консервативна молодь критично розглядає американську закордонну політику і пригадує слова Ніксона: "Колі комунізм опанує Африку й Південну Америку, тоді боротьба з ним буде вже безвиглядною".

А ситуація виглядає так, що більшовицький план реалізується краще і швидше, ніж більшовики самі сподівалися.

Новий голова Республіканського комітету

Вашингтон. — Члени Республіканського Крайового Комітету 2-го червня одностайно вибрали на голову цього Комітету конгресмена зі Стіві Нью Йорк Вільяма Е. Міллера. Він був єдиним кандидатом на пост опорожненого сенатором Трустоном Б. Мортоном, який залишив це становище, бо старатиметься проперевіряти на сенаторське становище в 1962-виборках. Міллеру Нью Йорк Вільяма Е. Міллера. Він був єдиним кандидатом на пост опорожненого

сенатором Трустоном Б. Мортоном, який залишив це становище, бо старатиметься проперевіряти на сенаторське становище в 1962-виборках. Міллеру Нью Йорк Вільяма Е. Міллера. Він був єдиним кандидатом на пост опорожненого

"КАНАДІЙСЬКІ ПРОГРЕСИВНІ УКРАЇНЦІ"

Товариство культурних зв'язків з українцями за кордоном, недавно засноване в Квебеку з метою розвивати українську еміграцію, влаштувало одну із своїх більших імпрез, про яку совєтська преса тепер багато пише.

Група "канадських прогресивних українців" приїхала на візиту до СРСР і на Україну зокрема. Перша частина цієї групи у складі 150 осіб приїхала літаком до Ленінграду під проводом голови загального товариства — Михайла Короля. Зараз після приїзду Короля дав інтерв'ю для лінінградського радіо, в якому заявив, що за його групою це ще друга у складі 300 осіб. Він розказав, з яким ентузіазмом його група оглядала Москву, і заповів скору зустріч із українцями на моголі Шевченка.

З того, що подає совєтська преса, виходить, що туристи відвідали вже Львів, Станіславів, Луцьк, Тернопіль, Жмеринський, Полтаву і Запоріжжя. Ім навіть дозволено "ліхити" в райони для зустрічі з рідними і близькими.

Денні з тих туристів давали також в обласних центрах інтерв'ю, в яких вихваляли великі зміни, що зайшли від часу їх виїзду з краю, і заявляли, що все тут робиться для блага людей... що "це головна турбота радянського уряду та комуністичної партії". Все це дуже наслідало на завчену катаринку офіційної пропаганди.

У Запоріжжя туристи поклали завод "Запоріжсталь", а ввечері вони оглянули виставу "В неділю рано зілля копала..." Очевидно, як і всюди, давали вони інтерв'ю журналістам. Один із них вихваляв завод, мовляв, таких у Канаді немає, а інший вихваляв саме місто, заявляючи, що такого міста він ні в Канаді, ні в Америці не бачив.

Всюди і при всякій нагоді канадські "прогресисти" заперяли, що коли повернуться до Канади, то будуть ще активніше "боротися за мир і дружбу" між Канадою, а Україною зокрема.

Як і треба було сподіватися, ці відвідини використали для різних імпрез, які мали зробити враження на канадських "прогресивних", пригостити їх і запрягти для роботи в Київському товаристві зв'язків.

19-го травня відбулися в Києві засновуючі збори відділу Т-ва Радянський Союз-Канада. Головою відділу об-

рахо поета Любомира Дми-терка. У зборах взяли участь також канадські туристи, а від їх імені на зборах промовляла Марія Скрипник.

21-го травня відбувся великий мітинг на моголі Шевченка в Каневі, присвячений сторіччю з дня смерті Шевченка. На мітинг промовляв Шербицький, голова Ради Міністрів УРСР і інші, а від канадських "прогресивних" — Король.

Все це панькування з "прогресистами" на те, щоб вони, вернувшись до Канади, робили потрібну більшовикам роботу, а також щоб захистити обурення людей в Україні, які живуть в злиднях. Для цього м. ін. вчать туристів, щоб вони вихваляли Совєтський Союз, мовляв: "у нас все є і навіть не платять за лікування".

Однак, люди в Україні не такі вже невідомі, щоб не подумати над тим, як то мусять бути "злі" у тій Канаді нашим канадійцям, коли вони і свої фарми мають, і такі гроші заробляють, що можуть літаком прилетіти на Україну і тут подорожувати. А може то фінансує совєтська влада? — думає не один з підсовєтських українців.

Не можуть також не подумати підсовєтські українці, чому ті канадські гості, які так вихваляли стан в Україні, не хочуть залишитися в тій Україні на постійно.

З одного боку не є зле, що "прогресисти" з Канади відвідують Україну. Напевно цілість відвідин не один з них прозріє. Інша справа це робота тих затятих "прогресивних", яку вони будуть вести в Канаді після повороту.

Очевидно, навіть коли вони й говорили із своїми рідними та близькими, що мають "щастя" бути колгоспниками, і мали нагоду бачити або чути від них про ті злидні, в яких їм приходить жити, то вони, ті туристи з Канади, про це не будуть говорити, хоч би дехто з них і мав совість, бо ж пим вони відразу поставили б у небезпеку своїх близьких в Україні.

І тому українці в Канаді мусять присвятити спеціальну увагу і протидіяти акції "прогресивних". Для цього є безліч аргументів, треба їх тільки яміло використати.

З цього першого, на більш скалю, кроку кийських "прятелів" української еміграції можна вже бачити, якіми дорогими йтиме дальший наступ на еміграцію. аба

ВРАЖЕННЯ З УКРАЇНИ

(сдо) — Католицький тижневик "Ескью" в Буенос Айресе надрукував допис із Нью Йорку одного із 70 католицьких студентів, які відвідали в квітні цього року СРСР, зокрема Україну. Дяні з них — студенти з'єднанського університету в Фордгемі, інші з коледжу в Мерімаунті або Нью Рошеллі. Дописувач — Хоє Курран — зазначає, що в Києві вони відвідали "дарний собор св. Володимира. Церква була переповнена, бо то була Велика ніч. Проте, не всі присутні були християнами: були поміж ними сотні комуністичних агітаторів. Служба Божа почалася о год. 11:30 серйозного розгартішу, що не давав можливості слухати хору, а тим менше — чути те, що говорив священник. В одній частині церкви, сформувалися компактною групою, галузавали сотні молодиків. Потім прибули ще інші, зорганізовані в окремі відділи і ніби готові до бою. Я вираховую, що було там тієї ночі не менше як тисяча хлопців, що зібралися на наказ партії.

Нараз почувся вгук: "комсомольці, до мене!" — і те, що після того сталося, важко описати: це були страшні, кошмарні хвилини. В церкві, де не можна було ворухнутися й рукою, комсомольці почали пробиратися з різних сторін, розштовхуючи людей, б'ючи немилосердно старих жінок і навіть грабуючи те, що траплялось під рукою.

Перед тим у Львові, давньому місті, що перше належало до Польщі, а тепер належить до совєтської України, наші провідники вважали за потрібне показати нам пам'ятник, поставлений російським воїнам, що впали в бою за Львів. Ми ж, зі свого боку, оглянули занедбані кладовища, на якому поховано польських воїнів та інших союзних солдатів, що загинули в першій світовій війні. Надгробні плити тут відкриті болотом і позначені кулями; трава росте по всіх-усюдах, і скрізь видно сміття, порожнішки від консервів тощо.

У Львові, як і в Києві, ми бачили багатьох жінок, що, проходячи повз давню церкву, хрестилися, деякі навіть цілували фасад. І хоч одну церкву обернули на музей, люди прихотливі до неї, щоб помолитися. (Мова, мабуть, про Печерську Лавру — сдо).

В церквах, які ми відвідували, вірні дивилися на нас байдуку, або навіть із побоюванням, залежно від того, чи приймали нас за простих туристів, чи молодих комуністів. Проте, коли помічали, що ми побожно хрестилися, зараз же ставилися до нас дуже приязно, що навіть набиравало іноді апофеозного характеру, коли нам щастило дати їм який образок...

ІДУЧИ ЛІСОМ
Запітала тиша до діброви.
Гриються обштірені дубки.
Линуть пахощі міцні смолу,
Розмілилі сосни-близнюки.
У берез не шелестять
листочків,
Не тремтять плаунами кора.
Тиша із затієних куточків
В очі переходить загляда.

Ліс довкола,
моя м'яка коліска,
Стільки в ньому
ласки й теплоти.
Із села до міста
зовсім близько —
Лісом швидко може й дійти.
Слух мій тиша
запала голубить.
Переходжу легко і свій путь.
Та мені думки
про тебе, любий,
Спокою й хвилини не дають.

ВАЛЕНТИНА ТКАЧЕНКО

во, де почувала себе, як сама Терпсихора і де мала нагоду показати свої кращі лінії. Найбільше любила модний той вальс "На сопках Маньчжурії".

"Плещет атеп.
Плещет жина маладая,
Плещет пєс Русь, как адін чєлаєк,
Злюю судьбу прамілану."

Ці слова підхоплювали за гітаристом усі гості, і сальон у відомості Зоні наповнювався сумною лірикою теорів, баститонів, басів і басюр — оства. А сама танчинця додавала до того своє ніжне "тра-ля-ля-ля, тра-ля-ля".

С. Ридик

СНОВИДА

(Історія одної ночі)

(1)

Я сам не був свідком цієї історії. Знаю її з погослодок, що в свій час ходили по Смілі, особливо з оповіданнями одного тамашного знайомого, що записи говорив правду, а фантазував тільки тоді, коли правда була не цікава.

— Ти не Казимир, а Сказімир! — дорікала Загурська своєму чоловікові, що любив задивлятися на чужих молодих та дівочих.

Загурський був добродушний, мав веселу вдачу і не обривався. На жіничні докори відповідав невниманих усміхками або легкими жартами. А коли жінка говорила багато, намагався загнати її

мову якимнебудь співом, найчастіше з польського фольклору, як несприхом ошей

Похвала Кася
З шалей душі Яє:
Сподобало єя, сєн
Кудебло од паса —

і десять разів "ой дана!" Загурський співав, що перше прийшло на лиз, бо його жінка все одно малою до його розуміла. Це була сміливіша з діла-праділа, козачконого учні гайдмацького роду, а Загурського принесла до Сміли залізниця, де він служив за машиніста. Зустрілися, коли були ще молоді і не мали найменшої охоти заглядати

одне одному в паспорт, а дивилися виключно на очі, брови, вуса, кучерявий чуб тощо. Дівчина ні разу не спитала хлопця, якого він роду й племені та якої віри, чи Великий Піст починає зараз же від понеділка, чи від середи. Ні вона, ні батьки такими подробностями не цікавилися. Для батьків було десь, що жінка не пустосвіт, а машиніст, а для неї, що був гарний: стрункий, високий, лєснокий і жвавий. І вони побралися.

Іхнє подружжє життя якійсь час проходило в чарах кохання. Перша дитина, повила цюмоу край. Хлопчик був, на думку мами, неймовірно гарний, і вона захопилася дитиною і перестала упадати коло чоловіка. Перестала бути любов'ю, а стала матір'ю, але такою, що віддала дитину своє серце. День і ніч чипіла над нею, задивлялася на її вроду, при-

слушталася до її дихання і цілувала ручки — ніжки. Тим часом її чоловік, ставши батьком, не змінився ані на макоме зерно. Тим то на обрії шаленого доєі подружжя життя зарисувалася певна небезпека, бо забравло гармонії, а в таких випадках "одур голову бере".

Загурський почав розглядатися довкола себе, і наше оповідання наповнилося деякою кількістю ділових осіб, якби ми мали нахил до описування любовних авантур і знали найменша тих, що на них спиналися хтисе око Загурського, бо виявилось, що він не визнавався ставати відчужд і аж ніяк не був ставиним у своїх улюблених. Мав нахили многотлюбних створінь і довго на одному місці не попасав. Про це незабаром дізналася жінка і надала дитині все своє серце. День і ніч чипіла над нею, задивлялася на її вроду, при-

від часу до часу робила йому сцени і називала його не Казимиром, а Сказіміром, і знаючи, що обидва найменша мають однакове значення: чи кази, чи скази, то все одно.

Прихід на світ ще одної дитини не змінив нічого, навів жінчиним сподіванням. Тільки трохи пізніше, коли діти ла парочку підросла, батько їх зробився обережнішим і ставав своєю любовні кампанії переводити непомітно, і навчився робити це так спритно, що можна було подумати, що нахвист його неспокійна душа стала на мірі і кров відшуміла. На жаль, не відшуміла.

На перешкод цьому стала одна вдвоци, що несподівано об'явилася в Смілі. Називали її Сонею, або частіше Зонею. Ходила все в чорному і була дуже серйозна на вид. Пізніше виявилось, що це була одна з героїнь многотлюбних новел Мопассана. Чи

була це справді вдвоци, чи щось інше, інформації бракує.

Зона мала свою філософію щодо померших душ. Вона казала: — Так Бог дав, що мій коханий чоловік передчасно помер і осиротів мене. Тужити за ним, значило б їти проти волі Божої, а це — великий гріх. Треба тільки молитися за спасіння його душі.

І Зона не тужила. Чи молилася, то такмо сказати, бо молилася — вельми інтимно. Тільки самовидці казали, що в кожному разі на якісь довгі молитви не мала часу, бо раз-у-раз унівався хтось коло неї і заважав молитися. Крім того, щосуботи Зона справляла вечеринки. Це були забави зовсім приватного характеру. На них ходила тільки солідна публіка, здебільшого старі парубки. Молоді ж козаки не підходили своїм віком, а крім того боялися

неслави серед дівчат. На вечеринках зобов'язував певний етикет, а також убрання: смужковані штани, біла камізка, "пінке" з бароковими розводами, фрак, краватка з метеликом і ляковані черевники. Ці речі справив собі і Загурський, але тримав їх поза домом, у сторожі при спальнях для прийдешніх поїздових бригад, щоб жінка не сердилася і не каламутила хатнього спокою непотрібними спарками.

На вечеринках грала своя музика. Цю роботу звичайно робила гітара котрогось із гостей, або й проста балабайка. І кожий музикант, за давним Воляним прикладом, сам собі приспівував, а хто мав, то й оксентував. Під час такої музики цей чи той гість підходив до господарів, лизі солідно ахлювався і просив до танцю. Зона ніколи й нікому не давала гарбуза, бо дуже любила таночне мистецтво.

Ці слова підхоплювали за гітаристом усі гості, і сальон у відомості Зоні наповнювався сумною лірикою теорів, баститонів, басів і басюр — оства. А сама танчинця додавала до того своє ніжне "тра-ля-ля-ля, тра-ля-ля".

НАШИМИ ЩЕДРИМИ ПОЖЕРТВАМИ ЗБУДУЙМО У ВАШИНГТОНІ ПАМ'ЯТНИК, ДОСТОЙНИЙ ВЕЛИКОГО ШЕВЧЕНКА, УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІЇ І АМЕРИКАНСЬКОЇ СТОЛИЦІ!

Українці Аллентавну та околиці відзначили сторіччя Шевченка величавим здвигом народу

Аллентава, Па. — В останню неділю, 4-го червня, ц. р. тут відбулася в залі міської Симфонічної Оркестри величавої академії а. сторіччя смерті Тараса Шевченка. Велика зала із двома поверхами луж була вповнена по береги. Коло півтори тисячі людей з ближньої і дальшої околиці взяли участь у цьому, як місцеві знавці думають, небувалому досі здвигові українців Аллентавну й сусідніх громад. Великий успіх цього дуже довгого підготованого свята принесла вірлива співпраця громадянства із Церквою обох віровизнань, парохі яких закликали своїх парохіян взяти масову участь в пошануванні пам'яті та заслуг найбільшого поміж українцями всіх часів, першого українського громадянина, як назвав Шевченка адв. Василь Рибак, промовець англійською мовою. На програму свята склалися виступи чоловічого мішаного й дитячого хорів, разом яких 150 осіб, під фаховою орудою Володимира Двораківського, солістів Надії Двораківської, декламції Ольги Юричко, Тараса Чубенка і Любомира Юричка та промови згаданого адв. В. Рибак англійською й д-р Ярослава Падоху українською мовами. Відкрив свято вступною промовою в обох мовах голова святавого комітету, заслужений місцевий громадянин, Іван Заворський. Акомпаніювали д-р Степан Блашак, Мардж Кочеша і Іоанна Мазур. Дві почесні лужки були вповнені передовсім священиками обох віровизнань, які взяли участь у Шевченківському святі разом із своїми громадами. Свято почали співом американського гімну й „Як умру“ й закінчили гімном українським. Докучили всім привітанням та виконавцям програми свята, п. І. Заворський особливо підкреслив заслугу хористів під проводом їх диригента В. Двораківського, які протягом чотирьох місяців, три-чотири рази тижнево прибували на проби часто з далекої віддалі. Немас сумніву, що невідомі національна маніфестація на довгий час залишиться в пам'яті місцевої громади і оживить її громадське життя.

Н. Н.

Українська Мистецька Студія у Філадельфії

Українська Мистецька Студія у Філадельфії проводить свою навчально-культурну працю вже 10-й рік під управою акад. мистецтв Петра Мегики, кол. професора мистецтва у Варшаві. Як допоміжний громадський чинник, співдіє зі Студією Патронат.

У останні Зелені Свята відбулися чергові Загальні Збори Патронату, на яких обрано нову управу в особах: Олександр Зельський, голова, письменниця Марія Струтинська, секретар, д-р Роман Кос, мистецтвознавець, Іван Богдан Луча-

ковський, референт пропаганди. До Ревізійної Комісії увійшли: д-р Володимир Рудницький, драматична артистка Ева Дікхо-Блавацька, дир. Іван Струк.

У біжучому місяці червні Студія матиме ряд імпрес. Після посвячення власного будинку, буде влаштована виставка мистецтв українських Шевиченка у репродукціях, за нею виставка найновіших праць мистецтв Кричевського та Парижу, і врешті щорічна виставка показ шкільних праць студентів Студії, за останній студійний рік.

Н. Л. Ч.

Український Музичний Інститут в НЬО-Йорку

в залі УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ в лаштову

ТРИ РІЧНІ ВИСТУПИ УЧНІВ УМІ

В СУБОТУ, 10-го ЧЕРВНЯ 1961 р.:
в год. 7:00 вечора
учні нижчих, середніх та вищих курсів.

В НЕДІЛЮ, 11-го ЧЕРВНЯ 1961 р.:
в год. 3:00 по полудні
учні І, II та III років нижчого курсу.

В НЕДІЛЮ, 11-го ЧЕРВНЯ 1961 р.:
в год. 7:00 вечора
учні середніх і вищих курсів.

ВСТУП НА ЗАЛЮ ЗА ПРОГРАМКАМИ.

КРУЖОК ПРИЯТЕЛІВ ПЛАСТУ та КОМІТЕТ ПРИДБИАННЯ ПЛАСТОВОГО ДОМУ

запрошують громадянство м. Нью-Йорку й Околиці

ВЕСНЯНИЙ ФЕСТИН

що відбується в неділю, 11-го червня 1961 р.

на площі Birchwood Grove, при North Jefferson Road, WHIPPANY, N. J.

ПОЧАТОК: год. 11:00 перед полуднем. Запланована Полена Слава Божа відбувається в год. 10:00 рано, в церкві св. Івана Хрестителя у Віппані.

В програмі: СПОРТОВІ ЗМАГАННЯ — ВИСТУПИ ПЛАСТУ, ФЕСТИНОВІ ЗАБАВИ.

— Пластина оркестра: ТЕМПО. — ДОВІРНИЙ ТА СМАЧНИЙ БУФЕТ У ЗАРЯДІ ПАНЬ ІЗ ПЛАСТ-ПРИЯТУ.

Добіда: дорога ч. 10 до Whippany, N. J., біля української кат. церкви скрутити направо й їхати 1/2 милі по N. Jefferson Road. У випадку непогоди фестин відбудеться на цій же площі в критому павільйоні.

Шкільна дітвора включається в акцію збірки фондів на пам'ятник Шевченкові

Джерзі Сіті. — Багато великих і творчих ідей для організації і розвитку Американської України вийшло з цього міста, включно із думкою створення Українського Народного Союзу, що й вивигнула „Свобода“ 68 років тому. Цю ініціативу традиційно зберігає місцева громада у відповідній мірі і сьогодні. Останнім доказом цього може послужити факт, що місцева Рідна Школа під проводом її директора проф. Мухи-на та учительського складу перша організовано включила шкільну дітвору в збірку фондів на пам'ятник Тарасові Шевченкові у Вашингтоні, зібравши на ту ціль \$41.55. Школа нараховує 115 учнів і їх пожертви на будову пам'ятника вносили від 5 центів до 5 доларів. Найбільшу пожертву в сумі п'ять доларів склала учениця третьої класи Броня Пилипчук, донька відомих місцевих громадян, власників м'ясарні „Еуропа“ Михайла і Павліни Пилипчук, що й самі пожертвували на ту ціль \$50. Також збірка в громаді з успіхом продовжується, бо принесла досі — \$2.391, хоч громада має багато інших нагалих потреб, включно з будовою нової школи. Із більших пожертв склади: інж. Ярослав Ковалюшин і Братство св. Івана Хрестителя, 270-й Відділ УН-Союзу, довголітнім секретарем якого є відомий діяч — пінкер М. Баран, по \$100, а по \$50, крім згаданих уже Пилипчуків, склади: д-р Роман Дядіш, та Н. Н., що з різних міркувань волить не подавати свого прізвища. По \$25 склали: 170-й Відділ УНС (секретар п. Іван Грабар), 71-й Відділ Союзу Українок, Відділ УКА, інж. Богдан Турко, Петро й Емілія Вох, Іван Ковальчик, Петро Вашицький, Іван Микитюк; по \$20 склали: Антін Малюпа, Вічеслав Цетенко та Михайло Вітер, а по \$15 пожертвували Богдан Певний та Микола Кашуба, а „Перемисляки“, замість квітів на могилу сл. п. Яр. Красника, склали \$47. Перша жертва на будову пам'ятника в сумі \$10 „вплинула ще перед формальним започаткуванням збірки від Жіночого Демократичного Клубу. Збіркою займається окремі Комітет Пам'ятника Т. Шевченкові, що його очолює п. В. Білик, обраний опісля також на голову Відділу УК-Комітету. Збірка продовжується.

\$500 НА ПАМ'ЯТНИК ШЕВЧЕНКОВІ ВІД РАДІОПРОГРАМИ М. КОМІЧАКА

Нью-Йорк. — З Комітету Пам'ятника Шевченкові інформують, що відомий наш громадянин — діяч в Питтсбурзі інж. Михайло Комічак, що має власну радіопрограму, переслав зібраних в рамках цієї програми \$500, на будову пам'ятника Шевченкові у Вашингтоні. Між жертводавцями є два Відділи УН-Союзу: Відділ 96-й в Питтсбурзі, що пожертвував \$50, та Відділ 120-й в Алікані, що пожертвував \$25, замість квітів на могилу сл. п. Дмитра Галиччина, гол. президентів УНС.

3 діяльності Об'єднання Прихильників УНР в Америці

Управа Об'єднання Прихильників Української Народної Республіки в ЗДА, здійснюючи ухвали Делегатського З'їзду, що відбувся в м. р. свою діяльність спрямовує на скріплення організаційних зв'язків із місцевими Т-ствами Прихильників УНР, на поширення ідей Української Народної Республіки та на всебічну підтримку Державного Центру УНР, як єдинопартійного репрезентанта Української Державності на чужині.

Зв'язки з місцевими Т-ствами провадяться переважно в листовій формі, в мін. р. Управа вислала понад 750 ділових листів. Представники Головної Управи в мін. р. відідали ряд місцевих Товариств в Балтиморі, Нью-Йорку, Клівленді, Трентоні та інш. Управа Об'єднання вживає організаційних заходів до поширення мережі й заснування нових Т-ств в місцевостях поселення українців в Америці, де ще їх нема.

В своїй праці Об'єднання підтримує постійний діловий зв'язок з центральними українськими демократичними організаціями, демократичною пресою, подаючи час від часу статті, дописи, заклики до громадянства.

Виконуючи надрешлені плани в другому півріччі м. р. Управа видала інформаційний бюлетень, в якому в окремих статтях подано ряд конкретних порад місцевим Т-ствам. В тому ж бюлетені вміщено інтерв'ю з президентом Української Народної Республіки в екзилі д-ром С. Витвицьким.

З метою популяризації національного податку „22 Січня“, відповідно до рекоменда-

Ів. Гай.

О.У.А. „Самопоміч“, Відділ в Нью-Йорку

В суботу, дня 10-го червня 1961 р.

в год. 7:00 вечором в малій залі „ЧОРНОМОРСЬКОЇ СІЧІ“ в Нью-Йорку

ДОПОВІДЬ

д-ра Б. Романенчука на тему: „НАЦІОНАЛЬНЕ ВИХОВАННЯ І РОЛЯ БАТЬКІВ“.

Зацікавлених РОДИЧИВ та МОЛОДЬ запрошуємо. ВСТУП ВІЛЬНИЙ. УПРАВА

В Піттсфілді і в Елізабеті відбувся похорон о. Іллі Гаврилишина

У четвер 1-го червня ц. р. в Піттсфілді, Масс. відбувся похоронний відправ по бл. п. Іллі Гаврилишину, місцевого греко-католического, колишнього старшини УГА, крилошанинові львівської метрополії та парохів Стрися. Похоронний обряд провів Владика зі Стемфорду Кир Амбросій Сенішин в со- служенні оо. деканів Балан- дика й Середовича та оо. д-ра Монастирського, Волошина, Дереша, Смика, Маселка, д-ра Ковалюка й інших. Між священиками були також численні латинські священики. Про- говір вівголював о. Дереш українською й о. д-р Ковалюк англійською мовами, Пис- ля похоронних відправ місце- ва громада влаштувала учас- никам прийняття. На другий день, в п'ятницю 2-го червня, тіло о. Гаврилишина пере- везено на цвинтар в Елізабеті, де похоронні відправи пере- вів місцевий парох о. Воднар враз із приятелем Покійного о. Притуляком з Пассейку та представником оо. Василієм з Нью-Йорку в особі о. Івані- лона й Середовича та оо. д-ра Монастирського, Волошина, Дереша, Смика, Маселка, д-ра Ковалюка й інших. Між священиками були також численні латинські священики. Про- говір вівголював о. Дереш українською й о. д-р Ковалюк англійською мовами, Пис-

Проф. О. Оглоблин говорив у Нью-Йорку про стан української історіографії в УССР

Нью-Йорк. — В рамках пленарної конференції Української Вільної Академії Наук у ЗДА відбувся тут в не- ділю 4-го червня ц. р. в залі Українського Інституту доповідь відомого українського історика проф. Олександра Оглоблина на тему „Сучасна українська історіографія“. У своїй доповіді проф. Оглоблин дав оцінку сучасних історичних праць українських істориків не тільки у вільному світі, але й у радянському режимі в Україні і не можуть висловити вільно свої думки і погляди. Подаючи характе- ристики історичних праць в УССР, проф. Оглоблин під- креслював, що всі вони під- лягають новій схемі „русь- кої історії“, яка була накинута 1954-го року історичній науці директивами КПРС для протидії історичній концепції М. Грушевського. Далі до- повідь зупинився на трагіч- ному становищі українських істориків в УССР, які зобов'язані працювати в рамках встановленої компартійної схеми і висловити надію, що не зважаючи на всі труднощі й обмеження в наукових дослі- дах українська історична наука нагромаджує багатий історичний матеріал, який в час відродження української державності зможе бути від- повідно використаний. На- прикінці своєї доповіді проф. Оглоблин підкреслював, що важкий стан української на- уки під Совітами покладася тим більші завдання на укра- їнських істориків у вільному світі, які повинні не тільки да- вати нові й оригінальні праці, але й виявляти всі помилки та перекручення підсовєт- ської історичної науки. Додат- кові проф. Оглоблина притя- гнула багато слухачів, особли- во з 3-між молоді і після неї відбулася жива й широка дискусія.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНА УКР. НАРОДНОГО СОЮЗУ

НАСТОЯТЕЛІ І ПАРАФІЯЛЬНА РАДА Святої Троїцької Парохії Української Автокефальної Православної Церкви в Екзилі, в м. Нью-Йорку, діляться сумною вісткою, що несподівано, в суботу, 3-го червня ц. р. відійшов у Вічність

†

інж. ОЛЕКСА ТЕРЕБУС

ревний і заслужений парафіянин і оборонець Віри Православної. ПОХОРОН — відбувся в СЕРЕДУ, 7-го ЧЕРВНЯ 1961 р., в год. 4:00 ранку, з хрестом св. Володимира, при 334 Іст 14-го вул. в Нью-Йорку. У віпторок 6-го червня 1961 р., в год. 7:00 вечора в похоронному закладі Петра Яриши, буде відправлена ПАНАХИДА соборним Чином. Похоронний похід поїде на цвинтар Вудлава, біля Конкерсу. ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ! НАСТОЯТЕЛІ І ПАРАФІЯЛЬНА РАДА

ПОДЯКА

Після важкої втрати Найдорожчого Мужа і Батька, складаємо цю до- рогу подяку всім Приятелям та Знайомим, що взяли участь в похоронних обрядах

інж. АНДРІЯ ПАЛІЯ

який відійшов від нас в дні 10-го травня 1961 року.

В першу чергу висловлюємо найщиршу подяку Веч. о. д-рові Липському, о. Байсону, о. Свірському, о. Хоминю, о. д-рові Федорові, о. Хабурському, о. Жуковичові і о. Цюпці за участь в Панахиді та Похоронах. Зокрема дякуємо пароху о. Байсону за старання організувати похоронні обряди і о. Хоминю за прохальну промову в церкві.

Щиро дякуємо Вл. п. Мазуркам з Едмонтону за опіку над Покійним в останні дні його життя. Вл. п. Дунаїм за поміч в Похоронах та підтримку в наших найтяжчих хви- линах. Вл. п. Загребельним за суєздську опіку над нами.

Найщиршу подяку складаємо за прохальні промови на цвинтарі Вл. п. проф. Зеленому, Вл. п. генералові Кузми- нському, та Вл. п. інж. Хроноватові.

Українському Відділові Канадського Леґіону щиро по- дяку за видання останньої прислуги Покійному, як також Леґіоновому суспільству за відправлення останнього салюту.

Дякуємо д-рові М. Сигурговичеві з Едмонтону за сер- дечну лікарську опіку над Покійним.

Щиро подяку за візки і квіти Організаціям: „Маслосо- юнікам“, „Науковому Товариству ім. Шевченка в Канаді“, „Українському Технічному Товариству“, Відділу в Торонті, „Братству Давидівичів“, „Українському Відділові Канад- ського Леґіону“ як також кол. Кооператорам в Едмонтоні, Членам кол. Сокола-Батька, нашим „Односельчанам“ та чис- леним Знайомим за квіти і особисті та писемні вислови співчуття.

АННА — дружина ЛІДА — донька

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

ВІД РЕДАКЦІЇ: „Свобода“ з уваги на облогу великої кіль- кості наших громад і читачів та на обмежений обсяг має по- стійні труднощі в своєчасному використуванні дописів та ві- сток з життя наших громад, зокрема під час різних сезонів збільшеної громадської актив- ності. Тим то в цих сезонах во- на має постійні залежності, що ані не сприяє нашому роз- виткові, ані не виконує тієї служби, якої читачі можуть від газети очікувати. Не маючи мо- жливості збільшити об'єм у газеті, що вимагало б рівночас- но збільшення штабу працівни- ків та нових великих видатків. Редакція постановила вийти з цієї ситуації компромісово: по- давати коротку хроніку на під- ставі дописів і вісток негайно, вміру того, як вони приходять, і друкувати самі дописи доте- рішим порядком по черзі та вміру місця. Така швидко по- давана коротка хроніка з життя громад буде рівночасно потвер- дженням, що Редакція одержу- ла дописи та що цей допис буде у свій час надрукований.

● Шевченківське свято Рідної Школи відбулося в Нью-Йорку, Конн., в неділю, дня 19-го бе- резня ц. р., влаштувала Батьків- ським Комітетом для учнів, батьків і членства Рідної Шко- ли, 3 доповідями виступили проф. О. Давиденко і п.ч. Рома- нів. Звідомлення з свята буде надруковано в одному з черго- вих чисел „Свободи“.

● Перший концерт на пошану Шевченка в історії свята Мон- та відбувся в Грейт-Фоллс, Монт., заходом нечисленної укра- їнської громади. Під час кон- церту, що пройшов з відповід- ним доповіддю і програмою, читав для українців телегра- му сенатора Майка Менсфілда. Ширший допис про цей кон- церт буде надрукований згодом.

● Пам'ять Кобзаря вшанува- ли українці Аргентини рядом імпрес, зокрема урочистою Ака- демією, що відбулася заходом об'єднаних українських органі- зацій під проводом Української Центральної Репрезентації, дня 14-го травня ц. р. в одній із ре- презентативних театральних залів Буенос-Айреса. Із промо- вами на цій Акаdemії виступили голова УЦР д-р В. Іванюк, який та професор Католицького Уні- верситету д-р А. Батістеса. До- повідь вівголював проф. Євген Олександр. Докладне звітливо- ння з цих святкувань в Арген- тині, надіслане М. Вурчаком, буде надруковане згодом.

● Українська Громада Ам- ерикану, Н. Я., вшанувала па- м'ять Шевченка у сторіччя його смерті концертом в дні 21 тра- вня із промовами голови Ше- венківського комітету Веч. о. Лева Липського, та посади- ка міста Франка Мартуселю і доповідями Тетяни Чумач та інж. Тимотея Лави. Допис про концерт буде надрукований в одному з чергових чисел „Сво- боди“.

● Для вшанування 25-ліття свята Шевченка, Кир Гіоска- Шмонюка, адміністратора Філадельфійської Митрополії, вшанував пам'ять Шевченка вшануванням в ЛМКЛубі. В обговоренні брати- муть участь — проф. Любомир Кузьма та проф. Антін Мали- чко, Початок о год. 8-й вечора.

● Андрію Пушлу вшанувати- муть на 26-му Концерті Молодих Музик, що відбудеться в суботу 10-го червня в Тавні Гол в Нью-Йорку. Гратиме Шопен.

● Віце-президент Ліндон Б. Джансон, промовляючи до ви- пускників коледжу для них закликав їх клопотатися до Кор- пусу Мир, щоб в чужих краї- нах навчали таких самих неща- сливих наших, які можуть по- руміюватися тільки умовними знаками. Віце-президент по- руміювався за допомогою пере- кладача, який знаками „пере- кладає“ його промову німим випускникам.

Українська Літературна Мистецька Клуб

З Літературно-Мистецького Клубу в Нью-Йорку повідомля- ють, що в п'ятницю, дня 9-го червня ц. р., в приміщенні Кло- бу відбудеться обговорення Во- сьмої Виставки Об'єднання Ми- стців Українців в Америці, яка саме тепер відбувається в ЛМКЛубі. В обговоренні брати- муть участь — проф. Любомир Кузьма та проф. Антін Мали- чко, Початок о год. 8-й вечора.

ПЛАСТОВІ ТАБОРИ — ПОПРАВКА

Зголошення на табір в „БОРИСІН“ треба слати на ад- ресу: Р. SOBOL — 73 Newbury Street, Hartford, Conn., а не як було подано, на адресу пл. сен. Бойчука.

УКРАЇНСЬКИЙ ЖІНОЧИЙ ДЕМОКРАТИЧНИЙ КЛУБ в ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. Дж.

в „ДНІ БАТЬКА“ — в НЕДІЛЮ, 18-го ЧЕРВНЯ 1961 року

АВТОБУСОВУ ПРОГУЛЯНКУ на Союзівну

ваканційну оселю УНСоюзу в Кергонксон, Н. Я.

Автобус вирушає в дорогу з-під „Свободи“, 81-83 Гренд Ст., Джерзі Сіті, в год. 6:30 рано та з УНДОму, при Фліт і Окленд вул. в Джерзі Сіті, в год. 7:00 рано.

Квитка просимо замовляти телеф. — OLFfield 3-7683 Ціна квитка: \$3.00.

Найкращий подарунок

на УРОДИНИ

на ІМЕННИН

ШЕВЧЕНКОВІ ДУМИ І ПІСНІ SHEVCHENKO'S THOUGHTS AND LYRICS

ДВОМОВНЕ ВИДАННЯ: поезії в українському оригіналі на паристих сторонах, а в перекладі — в англійському перекладі. Гарний формат, на доброму папері, сторін — 111.

ЦІНА: в твердій оправі — дол. 1.50 в м'якій оправі — дол. 1.00

Замовлення слати: SVOBODA P. O. Box 346 — Jersey City, N. J.

Організації УКРАЇНСЬКОГО ВИЗВОЛЬНОГО ФРОНТУ

XII-та ЗУСТРІЧ-ЗДВИГ УКРАЇНЦІВ КАНАДИ І АМЕРИКИ

НАЦІОНАЛЬНА МАНІФЕСТАЦІЯ У СТОРІЧЧЯ СМЕРТІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА І ДВАДЦЯТИРІЧЧЯ АКТУ 30-го ЧЕРВНЯ 1941 РОКУ.

НЕДІЛЯ, 25-го ЧЕРВНЯ 1961 р. — ТОРОНТО, площа С. N. EXHIBITION

Вперше в Торонті — „КАВКАЗ“ С. Людкевича, з участю хорів і симфонічної оркестри!

Наш безсмертний Гриць на екрані

3 оголошенні в нашій пресі та з афішів, що були вилічені в українських торговельних підприємствах додалися жителі Філадельфії про те, що в неділю, 2 квітня ц.р. буде висвітлений фільм п.з. „Маруся“ у великій залі Горжанського Клубу при Френклін вул. у трьох сеансах.

Я не зараховую себе до кіноманів, але час до часу ходжу до кінотеатру. Ідучи на фільм „Маруся“, питаю себе, яким вийде з цього фільму, відомості, чи невідомості. І мушу признатися, що йшов я на фільм з цікавості та з задоволення сумління тим, що піддержав рідне кіно підприємство.

Тепер хочу поділитися з ширшим загалом своїми враженнями під час сеансу. На мою гадку фільм добре виконаний. Поодинокі кадри захоплюють, як от гагілки, народні танки, вечірні, коли да, сінокоші чи прання білія над ставочком, не говорячи вже про прекрасні хоріві продукції. Не затерте, глибоке враження робить на глядача вид нашого прекрасного „перекладеного“ села з його церквою, колодязем посеред села та чудовою природою в кожній порі року. Типова хатина обставлена переносить нас в той тисячелітній сворідний побут українського селянина-хазяїна. Чудові народні строї доповнюють цілість.

ПРАЦЯ
HELP WANTED FEMALE

Пошукується
КУХАРКИ І ПОМІЧНИЦІ
до кухні
до ПЕНСІОНАТУ В ГОРАХ.
Платня після умови.
Телефонувати Нью Йорк:
GR 3-6696

ПРАЦЯ
HELP WANTED MALE

LATHE HAND ENGINE
Шлікувальні досвід.
Самостійна праця.
SUPREME
EV 8-3738
Mr. Bienstock

HOUSES for SALE

ASTORIA, J. A.
4-рох, мур. ДІМ,
всі 4-кімнатні апартаменти, гор-
дод, ол. опад, викінчений безме-
мент. Ціна — \$22,100.
LOEB HOLDING CORP.
22-40 — 31st Street, L. I. City
(at foot of Ditmars Station)
AS 8-9200

REAL ESTATE
FOR SALE

ULSTER HEIGHTS, N. Y.
75 акрів ЗЕМЛІ
на фермі, бонгала, апартаменти,
приватне озеро, касино, —
продається із втратою. Телефо-
нувати по год. 7:00 вечора:
PResident 3-6077

Про саму фавулу не прихо-
дилося багато говорити, бо лю-
ди зі старої та середньої на-
шої генерації мали нагоду ба-
чити по декілька разів на різ-
них сценах драму „Ой не ходи
Грицю“, що все і вводи вті-
шала великою фреквенцією,
була здебільша добре ставле-
на, бо виставляли її не брали-
ся драматичні гуртки, що не
чулися на силах. Та кілька
разів з нагодо вийти цю дра-
му на сцені, все хочеться ба-
ти „безсмертного Гриця“.
Тим цікавіше вийти цей
фільм. В цьому фільмі пока-
зане життя українського села
в будень та свято, його радіс-
ні картини та сумні, його по-
зитивні типи та негативні,
його стару генерацію — ба-
тьків, молоді та дітвора, фраг-
мент чумацького побуту чи
сільського судинства. Чер-
гування цих всіх картин таке
реалістично-переконаливе, що
вам здається, що ви в україн-
ському селі.

Щодо гри артистів, вона, на
мою гадку, добра, вирівняна,
природна. Дехто може мати
як застерєження щодо окре-
мих типів, підчеркнених їх
редкокопосного села з його
церквою, колодязем посеред
села та чудовою природою в
кожній порі року. Типова хат-
ина обставлена переносить нас
в той тисячелітній сворідний
побут українського селянина-
хазяїна. Чудові народні строї
доповнюють цілість.

Можна сміло сказати, що
ціла постановка фільму добре
продумана та відбиває справ-
жнє життя нашого села.

На мою гадку фільм вповні
конструктивний та заслуговує
на масову фреквенцію нашого
громадянства.

Корпорація „Укрфільм“, що
випroduкувала цей фільм, має
напевно плани продукції чер-
гових українських фільмів та
повинна на ту цілі дістати
підтримку нашого широкого
загалу, щоб могла якесь ви-
в'язатися з в'язного на себе
почесного обов'язку також за
допомогою фільму голосити
світові українську правду, по-
казувати своїм та чужим
справжню українську людину,
українську землю з її красою,
багатством та тисячелітною
культурою. Коли можемо ви-
давати майже щотижні гроші
на не раз відкриті фільми,
не минаймо нагоди піти на
висвітлення свого українсько-
го фільму. Пам'ятаймо про те,
що гурток фанатиків, випро-

3 кінокамерою
по Австралії

В залі Літературно-Мис-
тецького Клубу в Нью Йорку
відбувся надзвичайний ціка-
вий вечір — зустріч з україн-
ським кінопродюсером Ярос-
лавом Кулиничем в Австралії.
Після представлення молодого
й енергійного п. Кулиничу,
понад 50 присутніх, неспри-
стні драматичні гуртки, що не
чулися на силах. Та кілька
разів з нагодо вийти цю дра-
му на сцені, все хочеться ба-
ти „безсмертного Гриця“.
Тим цікавіше вийти цей
фільм. В цьому фільмі пока-
зане життя українського села
в будень та свято, його радіс-
ні картини та сумні, його по-
зитивні типи та негативні,
його стару генерацію — ба-
тьків, молоді та дітвора, фраг-
мент чумацького побуту чи
сільського судинства. Чер-
гування цих всіх картин таке
реалістично-переконаливе, що
вам здається, що ви в україн-
ському селі.

Найкращі фотографії почастило „схопити“ між
збірниками на вулицях міста Кеннеді і советського диктатора
Хрущова, одного з тих, що колись сам був одним з „найрі-
ніших“ в советській диктатурі, бувшого міністра закордонних
справ Вячеслава Молотова (в капелюсі й окулярах). Молотов
програв у боротьбі з Хрущовим і тепер займає такий цілком
другорядний пост в советській амбасаді у Відні, що його
й не помічають.

КОЛИСЬ ОДИН З ПЕРШИХ — ТЕПЕР ОДИН З МАШИ

Одному з відеоскопів фотографії почастило „схопити“ між
збірниками на вулицях міста Кеннеді і советського диктатора
Хрущова, одного з тих, що колись сам був одним з „найрі-
ніших“ в советській диктатурі, бувшого міністра закордонних
справ Вячеслава Молотова (в капелюсі й окулярах). Молотов
програв у боротьбі з Хрущовим і тепер займає такий цілком
другорядний пост в советській амбасаді у Відні, що його
й не помічають.

Закінчення курсів українознавства в
Саскачеванському університеті

Академічний рік 1960-61 не-
давно закінчився і разом із
ним закінчилися курси украї-
нської мови. Кредитова і
курси української мови в Са-
скачеванському університеті
від 1945 року. Українська мо-
ва стоїть нарівні з іншими
модерними і класичними мо-
вами, і студенти, що беруть
її, отримують такі самі кре-
дити, як з інших предметів.

У цьому шкільному році
початковий курс української
мови мав 23 студентів. На
другому курсі було 52 сту-
дентів, а на третьому, присвяче-
ному творчості Тараса Шев-
ченка, 22 студентів. Початко-
вий курс української мови й
літератури, ведений відділом
позаочних студій (кореспон-
дентською) Саскачеванським
університетом, налічував 54
студентів. Треба додати, що
такий позаочний курс веде-
ться вже третій рік і чисель-
ність нарівні з іншими університет-
ськими курсами. Вільність
студентів, що беруть цей
курс, це мешканці провінції
Саскачеван, але на нього за-
писуються також студенти
з інших провінцій, напри-
клад з Альберти, одна сту-
дентка з Манітоби й одна аж
з Нью Йорку. Позаочний курс
української мови в Саскаче-
ванському університеті, це
мабуть один такий курс на
американському континенті,
що дає повні університетські
кредити з цього предмету. У
літній школі 1960 року поча-
тковий курс української мови
закінчили 33 студенти, дру-
гий курс 20 студентів, а тре-
тій, присвячений творчості
Івана Франка, 15 студентів.
Разом з вільними слухачами
число студентів на всіх украї-

нських курсах під час 1960-
61 року перевищувало 220.
Як і в попередніх роках,
так і цього року в літній школі
Саскачеванського універ-
ситету будуть даватися курси
української мови: початковий
та вищий. На позаочні курси
української мови, що почина-
ються від вересня цього року,
можна буде записуватися вже
від липня 1961 року. Курси
її призначені головним чином
для української мови в
середніх школах Саскачевану.

В цьому академічному ро-
ці уфундовано в Саскачеван-
ському університеті стипен-
дії української мови. Фунда-
торкою є пані Софія Ситник
із Дофін і стипендія назива-
ється „Майкл Ситник Мемо-
ріал Сколяршип“. Як сама
назва вказує, пані Ситник
присвячує цю стипендію па-
м'яті свого покійного чолові-
ка, що під час своїх студент-
ських років перебував у Ін-
ституті ім. Петра Могили в
Саскатуні. Покійний Михайло
Ситник брав живу участь
в українському громадському
житті під час своїх років учин-
ської роботи в Манітобі.
Висота стипендії, котру уні-
верситет буде щорічно випла-
чувати з фонду зложеного
панею Ситник, становить \$100.
Стипендію цією будуть на-
городжувати студенти, що
вже покінчили, з найкращим
успіхом, курс української мо-
ви в університеті і будуть спе-
ціалізуватися в українознав-
стві.

Щедрість пані Ситник і її
національна свідомість заслу-
говують на признання. В ча-
с, коли наші вороги стара-
ються знищити українську
мову, а українці у вільному
світі не роблять відповідних
засходів, щоб свою мову заде-
ржати в країнах свого посе-
лення, а в деяких випадках
навіть відноситься до цієї
справи з байдужістю, пані
Ситник є одною з перших се-
ред нашого суспільства, що
свідомо й добровільно пома-
гає поширювати українську
мову в Канаді. Стипендія па-
ні Ситник сприятиме до те-
більшого зросту авторитету
української мови в Саскаче-
ванському університеті. Все
вказує на те, що доки будемо
мати таких людей, як пані
Ситник, українська мова буде
успішно розвиватися в Саска-
чевані, в Канаді і в Америці.

М. Дем'ячук

Малата хочуть мати власну
щадничу скринку!

„Після вкратки мені калаталку! Я дав би
всіх у світі за охорону збоку банку — що
її мої батьки забезпечили собі тиждневими
сотниками!“

ЗАБЕЗПЕЧИТЬ СВОЇ ВАРТІСНІ РЕЧІ
ПРОТИ ЗЛОДІВ І ВОГНІ: ВІНА-
ПІТЬ СОБІ ЩАДНИЧУ СКРИТКУ!

Банкова обслуга в цілій окрузі вже понад
100 років.

HUDSON COUNTY NATIONAL BANK

Deposits Insured Up to \$10,000.00 By The
FEDERAL DEPOSIT INSURANCE CORPORATION

ОГОЛОШЕННЯ ВІДДІЛІВ
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

СОЮЗОВИЦІ! Ваш Відділ Українського Народного Союзу
це Ваша родина, Ваша вузла громада, Ваша установа! Місяч-
ні річні, як і кожні інші збори Вашого Відділу вирішують важ-
ливі справи, що відносяться до Вас особисто, до Вашої родин-
и Вашої спільноти. Тому, Ваша участь у цих зборах мусить бути
обов'язковою, бо вона є у Вашому найкращому інтересі! То ж
приходьте усі на збори свого Відділу та спільно, всією громадою,
подбайте про спільну кращу долю. На місячні збори обов'язково
принесіть свої вкладки і вкладкові книжечки, випишіть всі
свої організаційні зобов'язання та вимагайте цього від інших. На
річних зборах подбайте, щоб Ваш Відділ мав найкращу Управу.
І самі не відмовляйтесь від обов'язків урадою, якщо Вам такі
обов'язки повірять члени. На збори приходьте точно! В Україн-
ському Народному Союзі наша будучність!

У найближчому часі відбудуться збори:

П'ЯТНИЦЯ, 9-го ЧЕРВНЯ 1961:

НЮАРК, Н. Дж. — Збори Т-ва
„Запорозька Січ“, Відд. 371,
в год. 8:00 вечора, в Січовій
залі. — Ю. Баранюк, секр.

СУБОТА, 10-го ЧЕРВНЯ 1961:

ФІЛАДЕЛФІЯ, Па. — Звичай-
ні Місячні Збори Т-ва „Мир“,
Відд. 324, в год. 7:00 веч.
— І. Струк, секр.

ПІНКАГО — ПІВДЕНЬ, Іл. —
Місячні Збори Т-ва св. ап.
Петра і Павла, Відд. 220, в
год. 7:30 веч., в парохійній
школі, при 4950 Полайна ву-
лиці. — Упр. Ур.

НЕДІЛЯ, 11-го ЧЕРВНЯ 1961:

БАЛТИМОРЕ, Мд. — Місячні
Збори Т-ва Пресвітері Трой-
ці, Відд. 320, в год. 1:30 по
пол., в Укр. Горж. Клубі,
3101 O'Donnell St. — І. Ма-
ло, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Дж. — Місячні
Збори Т-ва Роксфорд Пресв.
Ворохнів, Відд. 36, в год. 4:30
по пол., в церковній залі, під
ч. 305 Гудсон Еве. — С. Гу-
няк, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, Па. — Збори
Т-ва „Єдиність“, Відд. 163,
в год. 12:00 по пол., в Домі Го-
рожан, при 847 N. Franklin St.
— С. Філіп, секр.

КЛІВЛЕНД, Огайо. — Місячні
Збори Т-ва „Українська Січ“,
Відд. 182, в год. 2:00 по пол.,
в залі укр. прав. церкви, 45-
47 Hope Ave. в Пассейку, Н.
Дж. — М. Філд, секр.

ДІТРОЙТ, Мич. — Північні
Збори Т-ва св. І. Христителя,
Відд. 292, в год. 1:30 по пол.,
в УНДомі. — Упр. Ур.

РОЧЕСТЕР, Н. Дж. — Місячні
Збори Т-ва „Запорозька Січ“,
Відд. 367, в год. 1:30 по пол.,
в церковній залі. — В. Поп-
вич, секр.

НЮАРК, Н. Дж. — Побір член-
ських вкладок Т-ва св. Іва-
на Христителя, Відд. 76, в
год. 1:00 по пол. Упр. Ур. про-
сить вилучувати чл. вкладки,
а головні тих, які платять
річно чи піврічно. Вкладки
можна вилучувати також в
Українській Централі, при
Вільям вул., коло школи на
Айні Гілл, або в секретарі
Відділу, при 145 West End
Ave. в Ньюарку. — Упр. Ур.

Повість
ІВАНА ФРАНКА:
Для домашнього
огнища

Ціна — 85 центів
Замовляти:
„СВОБОДА“
43 Grand St., Jersey City 3, N. J.

ДОК ПУМЕННО
„ВЕЛИКЕ ЦАБЕ“
що знайомить із життям
даних предків українського
народу.
Понад 300 ілюстрацій.
Стор. 160.
ЦІНА \$2.50
Замовляти:
„СВОБОДА“
P. O. BOX 346
JERSEY CITY 3, N. J.

VACATION RESORTS

ВАКАЦІЇ В ГОРАХ ADIRONDACK
над чудовим озером Lake George в „MONACO MOTEL“.
Для гостей великі, модерні улаштувані кімнати з теле-
візорами, і приватні лазні. Кімнати з кухнею і холо-
дильником. Приватна пляжа. Спортивні гри. Ціни приступні.
По інформації писати:
MONACO MOTEL — DIAMOND POINT, N. Y.
власники Н. і Т. УТЕРН.

Тарзан зустрінувся в невідомій
частині джунглі з див-
ними сотворіннями. Спершу з
людиною, подібною до бестії...
А пізніше з м'ясоїдом, що мав
зуби, немов шаблі!

НЕДІЛЯ, 11-го ЧЕРВНЯ 1961:

КЛІВЛЕНД, Огайо. — Місячні
Збори Т-ва „Запорозька Січ“,
Відд. 363, в залі св. ап. Пе-
тра і Павла, при вул. 7 West,
від год. 11:30 до 1:00 по пол.
П. Кореневич, секр.

ОЛІВН, Н. Дж. — Північні Збо-
ри Т-ва „Запорозька Січ“,
Відд. 363, в год. 2:00 по пол.,
в Домі при 1003 Брук вул. —
Упр. Ур.

ДІТРОЙТ, Мич. — Місячні
Збори Т-ва „Запорозька Січ“,
Відд. 75, в год. 1:00 по пол.,
в залі УНДомі, при Марлін
вулиці. — С. Лесива, рек.
секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, Па. — Місячні
Збори Т-ва „Любов“, Відд. 45,
від год. 12:03 до 1:30 по пол.
— М. Сенік, секр.

КЛІВЛЕНД, Огайо. — Збори
Т-ва „Січ“, Відд. 336, в
год. 1:00 по пол., в Народно-
му Домі, при W. 14th St. —
Т. Калымух, рек. секр.

КЛІВЛЕНД, Огайо. — Звичай-
ні Місячні Збори Т-ва ім. І.
Франка, Відд. 334, в год. 1:00
точно, в УНДомі, при 2253
West 14th вул. — Г. Демко-
вич, рек. секр.

П'ЯТНИЦЯ, 16-го ЧЕРВНЯ 1961:

НЮ ЙОРК, Н. Дж. — Місячні
Збори Т-ва „Запорозька Січ“,
Відд. 325 в Бруклін, які ма-
ли б відбутися в п'ятницю
9-го червня ц.р. не відбу-
дуться. Ці Збори відбудуться
тиждень пізніше, тобто в
п'ятницю 16-го червня, в год.
8:00 вечора. — В. Цюпа, сек-
ретар.

Український Народний Союз
і „Свобода“ — це твердині у-
країнців у вільному світі, які
мають за собою 65-літню і-
сторію провідництва в політич-
них та соціальних змаганнях
нашої імміграції в Америці. Чи
Ви вже стали членом 73-ти-
сячної сім'ї та співласником
22-мільйонного майна
УНСоюзу?

Посмертні згадки

Розалія ВРЕНГЕЛЕВИЧ з до-
му ДЕСИВА — членка Т-ва
„Запорозька Січ“, Відд. 388
УНСоюзу в Честері, Па., по-
мерла 23-го травня 1961 ро-
ку, по довгій і тяжкій недугі.
Покійна походила з села Та-
тари, пов. Самбір, Зах. Укра-
їни. Похована у смутку чо-
ловіка Лева, 2 доньки: Анну
з чоловіком і Марію з чо-
ловіком та 2 внуки. Похорон
відбувся 29-го травня 1961 р.
з української греко-кат. цер-
кви Св. Св. Духа, а описи на
цивільний Файл Ч.Ф.Ф., Філа-
дельфія. — В. І. П. І.
С. Волошик, секр.

Станіслав ЖОВКІВСЬКИЙ —
довголітній член Т-ва св.
Арх. Михайла, Відд. 213 УН-
Союзу в Бейлі, Н. Дж., по-
мер, по короткій недугі в дні
26-го травня 1961 р., на 69-му
році життя. Покійний наро-
дился 1893 р. в селі Порхач,
пов. Сокаль, Зах. України. До
УНСоюзу вступив 1921 р. По-
хований у смутку дружина Ан-
ну, сина Івана і невістки та
2 внуки. Похорон відбувся
29-го травня 1961 р. з пох.
заведення, при участі Род-
ни, Членів Т-ва та Знайомих,
до церкви Преч. Діви Марії.
Покійного поховано на цвин-
тарі Holy Cross в Арлінгтоні,
Н. Дж. — В. Н. П. І.
А. Васараб, секр.

SAKKA Company
DEPARTMENT STORE
48 E. 7th St.
Tel.: OR 3-3550 New York City
Іван Франко
„УКРАЇНЦІ ПІСЛЯ“
драма — 3 Л.Р. платівки в аль-
бомі \$12.50

РОЗШУКИ

Панів: Ю. МАЧУЛА —
І. ІВІСІВ, І. СТАНЧУК —
пошукує Ілько Сах з Бразилії
і просить писати до нього на
адресу:
Ілько САХ
Caixa Postal 285
Ponta Grossa — Paraná, Brazil

ЗНАЙОМИХ з м. КОСОВА,
Західної України, які пошуку-
ють за мною, прошу писати на
адресу:
Іван КИНАЛІК
541 S-Park View Street
Los Angeles 57, California

Українська Медично-Харита-
тивна Служба, 6. Український
Червоний Хрест пошукує:
Василя ЛЮБАКА — правдопо-
дібно перебуває в Англії.
Михайла КУХАРЩИНА —
правдоподібно в Канаді.
Павлюк ВАСИЛЬКО — в Аме-
риці.
Степана ЯРЕМЧУКА — нар.
1927 року.
Михайла КУРІЛА — нар. 1922
року.
Николая Федоровича ХОМЕ-
ЧЕВА.
Петра ДОВГАНЯ — нар. 1912
року.
Павла ТАРАСЮКА — нар. 5.
7. 1924 року.
Христину ПІНАНДЕР — нар.
1885 року.
Михайла СТАРОВИТА, який
перебував в Персесбургу.
Петра ПІЛИПЮКА.
Міг. Івана ЯРЕМКА, який пра-
цював адвокатом в таборі в
Авгсбургу.
Хто знає чи вище пошукува-
ні особи, просимо подати на а-
дресу:

Українischer Medizinischer
und Caritativier Dienst
Muenchen 2,
Dachauerstrasse 9/II
Germany

КНИЖКИ

ПРО НАШУ МИНУВШИНУ
дітям, юнацтву і дорослим
оповідає цікава книжка
А. ЛОТЮШКО
КНЯЖА СЛАВА
Багато ілюстрована книжка,
що має 198 сторінок,
коштує лише \$1.00
„СВОБОДА“
P. O. Box 346
JERSEY CITY 3, N. J.

Добре читання для дітей і
молоді.
Сойна-Штукарка
РОМАНА ЗАВАДОВИЧА
ЦІНА \$1.00
Замовляти:
„СВОБОДА“
81-83 Grand St. (Box 346)
Jersey City 3, N. J.

Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ЦИРА І ЧЕСНА
Our Services Are Available
Anywhere in New Jersey
801 SPRINGFIELD AVENUE
IRVINGTON, N. J.
NEWARK, N. J.
ESsex 5-5555

Петро ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Знайомість похоронам
BROOKLYN, NEW
YORK і ОКОЛИЦЯХ.
Контрольована температура
Модерна каплиця до ужитку
ДЛЯ РОДІ.
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568

Доми — Інвестиції — Моргедні
НАГОДА ДЛЯ БІЗНЕСМЕНІВ!

- QUEENS — LIQUOR-STORE — при головній вулиці, річ-
ний торг \$80,000, добра екзистенція для родини. Ключ
\$28,000.
- BAR and RESTAURANT — GRILL (півнож QUEENS) —
тижневий оборот \$700. Ключ \$8,500.
- OZONE PARK, Woodhaven — недалеко української церк-
ви. 2-род. ДІМ, 5 1/2 кімнат, з городом і гаражем, 1 бл.
до сабвею. Ціна \$18,500.
- Там же: нові 2-род. мур. ДОМИ, всі з гарним городом
і гаражем. Ціна від \$28,000 вгору.
- FLUSHING — мурований РАЙЧ, 6 кімнат, гарний, вели-
кий город і гараж. Ціна \$23,000.
- BROOKLYN — 17-род. мур. ДІМ, мешкання по 4 бакс.
кімнати, річний рент \$7,500. Ціна \$30,000.
- 3-род. мур. ДІМ (без орієнтації). Ціна \$9,000.

КУПУЙТЕ ТІЛЬКИ ЧЕРЕЗ ФАХОВІ БІОРА!

UNITED REAL ESTATE CO.
В. КУЗЬМИНСЬКИЙ
170-13 Hillside Avenue — JAMAICA, N. Y.
Tel.: OL 8-6330

„СОЮЗІВНА“

ОСЕЛЯ
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ
в КЕРГОНКСОН, Н. Дж.
приймає вписи